

ХАЛЪМГ ҮНН

Советск Союзин Коммунистическ партин Халъмг танъгчн болн Элст балгъсна комитетснн, куч-көлсчирин депутатирин Танъгчн болн балгъсна Советсн газет

№ 68 (2901) | 1957 дж. августин 15 | Үнн 20 деншг

Сургъулин джилг бүрданъгъүгъяр эклхмн

Эн джил мана Халъмг танъгчд эрдм-сургъулин тѳрулмн к дад ѳсдж-ѳргджджана. Урдк джилд арвн наамн минъгъ шаху сургъульчнр баасн болхла, эн джил гучн минъгън кун сурхмн. Олн минъгън багъчудт болн бичкдудт коммунистическ сургъмдж ѳгх тѳрн чинртѳа государствени тѳрмѳн.

Тер тѳлѳд, тним учрарчигн мана ѳнр Тѳрснн орн-нутг, Коммунистическ партъ болн Советск правительств эн тѳрт тасрхан уга килмджтѳа онъган ѳгхана.

Эн джилд мана танъгчд зурагъяр диглгдснъ 213 школмуд, тер тоод: дундин болн кунс биш дундин 74 школ, эклчин 139 школмуд кергтѳа болджана. Тел школмудар утуршдан 993 классмуд кѳдлхмн. Тедниг районд айлгъхлѳа ним: цугъарагъасн олн школа Сарпинск районд 34 школ кѳдлхмн. Цѳѳкн школа гнх район Каспийскд—7 школ кѳдлхмн. Наадк наамн районд 172 школмуд кѳдлхмн. Эн тоотар шиндждѳад хѳлѳхлѳа, тер школмудиг цагланъ сургъулин джилд белдлгън элдѳу ик чинртѳанъ тодрха медгнѳа.

Онц-онц совхозмуд болн сельсоветсѳр сургъулин джилд улгѳр-ѳзмдж болмар, болзгасн ѳмн белдцхасн олн школмуд манд баана. Улгѳуринъ келхд, хѳ ѳсглгнѳа 4-ч совхоз—„Нугъра“ гидг газрт баасн дундин школ (школин директорнъ ур Корогод М. И.). Эн школ альк нег хамгарн, тѳлѳн-усарн чигн, багшнр баах герѳр чигн тегш белн.

Бас тер школ мет сѳанѳр сургъулин джилд 107-ч совхоз—Воробьевск селѳнд баах дундин школ белдсн баана (директорнъ ур Чмырев К. М.). Эн школмуд белдлгънн тѳриг эврѳннъ гартан авад шунджд кѳдлсндѳан, олиг школ белдлгънѳа кергт бѳрдѳсндѳан сѳн ашта-болджана.

Сургъулин шин джилд кегдѳах белдвриг шиндждлхлѳа, танъгчд ода чигн ийр икѳр ард хоирдж йовх кесг районд

баана. Сургъулин джил эклхнъ ѳбрддж йовна.

Болв танъгчнн эрдм-сургъулин отделе, сургъулин шин джил тослж кегдлжѳах белдврнн кѳдлмшиг ийр муугъяр гардджана. Тер дотр, танъгчнн эрдм-сургъулин отделин толгъачин дарук, эн тѳрѳр шишлиъ кѳдлджѳах ур Селунова нег улѳу муугъяр кѳдлджана.

Райодин зѳрм парторганизац эн тѳриг эврѳннъ гартан баттагъяр авад уган учр бас баана. Улгѳурнъ, Сарпинск районд школмуднъ сургъулин шин джилд нургълдж белн болад уга баацхана. Каспийск районд болхла ганцн Рыжковск долан джилѳа школ белн болдж. Болв зуг эн школнн бийнъ кѳдлмштан ода чигн олн дутудунд йовдлмудта.

Сургъуль эклх кѳртл цѳѳкн ѳдрмѳд улдв. Сургъулин шин джилд белдвр келгнѳа кѳдлмшт дуту-дунд йовдлмуд олн. Кесг школмуднъ кергтѳа хамг зер-зевѳр, нам бичкдуд сууцхах партар чигн тетгдѳад уга. Эн тѳрт олн улсин онъг-нилч орлцадж, ода улдсн ахр цагин эргцд дуту-дундинъ уга кедж, сургъулин шин джилг цагланъ бѳрдѳмджтѳагъяр эклхиг тетгхмн.

Райодин партиин, комсомольск болн профсоюзн организац ѳдгѳа цагт эрдм-сургъулин тѳрмѳдиг эврѳннъ гардврас хѳѳгъѳацхѳах зѳв уга. Куч-кѳлсчирин депутатирин районн Советс, района эрдм-сургъулин отделе, эн тѳрмѳд кѳцѳлгъяр нег улѳу даалгъвр дааджацхана. Селѳнѳа болн района Советин депутат болгън онц даалгъвр авч, школмуд белдлгънд ик онъган ѳгч, хурц нѳднъ болх учрта.

Куч-кѳлсч олиг эн тѳрт кѳцтѳа кевѳр бѳрдѳлдж, эрдм-сургъулин халхд ѳдгѳа цагт баах дуту-дунд йовдлмудиг тѳргѳр уга келгън, сургъулин шин джилг сѳн белдврѳтѳагъяр тослгън, тѳрѳн болдж районин парторганизацнн туслнъ эркин-чинртѳа тѳрмѳднъ.

Хѳѳнѳа кѳг тѳвлгън эклчкв

Мана Ставропольск крайд улвин цагт болн хаврин тѳрунд хѳ хургълулгън ик олзтанъ, тѳрѳн нѳр ѳзѳлдж йовх хѳѳчнрѳр илткдв. Би чигн „Северный“ совхозин дирекцин болн эклц парторганизацнн сѳв-селвгѳр эн джил ѳвлѳр хѳѳнѳа хургъллгъ кѳцѳнѳа.

Мини отарт хургълх каракуль тохмта 1000 хѳн баана. Эн хѳѳдин чинѳнъ му биш, болв, тѳунѳсн улѳу сѳн, таргън болтха гигъѳад, хѳѳдѳан сѳѳд чигн хѳрѳлдв.

Хѳѳнѳа хургъллгъ ѳвлѳр кѳ-

цѳхд совхозин малин эмчнртѳа хамдан белдврнн кѳдлмш кеджѳанѳвдн. Тохмнъ сѳн хуцмуд болн искусственин кѳг тѳвх пунктснъ белн. Август сарин наамнѳс авн хѳѳдин искусственин кѳг тѳвлгъ эклджѳанѳвдн.

Тѳрѳн нѳурт йовх ах хѳѳчнр ѳурмѳд Попенко, Гермашев болн Золотаревин улгѳрѳр каракуль тохмта 100 хѳн болгънас 110 хургъ эрѳл-менд авч, тер хургъдан цугтнъ гару угагъяр ѳсгнѳа.

Ах хѳѳч Б. МОРХАДЫКОВ.

Мана белг

Алтайск крайин Рубцовск района „Путь к коммунизму“ гидг колхозд ах хѳѳч—Манджин Байн, укрч Мишкин Анджа болн Муугъа Лидж кѳдлдж йовцхана.

Алдр Октябрьн 40-ч джилнн ѳѳнд нерѳдсн социалистическ дѳрлдѳнд орлцад, эдн цугтан ѳзмджтѳа сѳанѳр кѳдлдж, улгѳр болджацхана. Ах хѳѳч Манджин Байн 1956 джилд хѳрѳлдж йовх отар хѳѳдѳан гару угагъяр хѳлѳгъѳад, ик ноос киргъдж авсн тѳлѳдѳан Цугсоюзин селѳнѳа элл-ахун гѳѳхѳлд орлцад, гѳѳхѳлин медалѳрачлгдла. Эн джилд Байн хувцна эдѳр мѳрѳлгдв.

Ноос, мах икѳр гаргъхин тѳлѳ ноолддж, Октябрьск революцин 40 ѳѳнд сѳн белг белдхѳр зѳткдѳацхана.

С.Г. БОЛДЫРЕВ.

Мал ѳвлзѳллгънд белдлгъиг хурдар дуусхмн!

Малин теджѳалиг сѳанѳр диглхмн

1955—56 джилмѳдт болсн кѳнд ѳвлг ода чигн бидн мартад угавдн. ѳвлин дундурар „Приозерный“ совхозин малин теджѳал чилѳд, мал, хот-хол уга болсн учрар эцѳд, муурад ѳкѳд баав. Тингхлѳа правительственн зааврар шахсн ѳвсн, солом, концентрат самолетар авч ирдж хайджав. Тингѳад цагланъ малиг теджѳалѳр тетгсн учрар, малмудас ик гару гарсн уга.

Эн болсн кѳнд ѳвл болад джил ѳлѳтѳа цаг ѳнъгрѳв. Болв энѳг маргхмн биш. Энджл ийр ганъгта джил болджана, тер учрар эврѳннъ эв-аргъѳан олдж, малд ѳвлин туршар элвгѳр кѳрдгѳр хот-хол белдх—эркн тѳр болджана.

„Приозерный“ совхозин гардчнр малдан негр хот белдхин кергт кѳк хулс хадджана. Зуг тер хадсн хулсан цагланъ хурадж авлго баасн учрар, нарнд шарлад, шимѳн геедж баана. Минигъѳр болхла ним эндѳу йовдл гаргъхмн биш. Хулсиг хадсн даругъѳан зѳѳдж, хурах кергтѳа.

Малин теджѳал болтха гигъѳад хар гуйр кѳкѳр хадад хурачксн баана. Терѳг зѳѳгъѳад, банъ тѳлѳд болн шаврар кирпич цокхлари ниилѳлѳд, гару гаргъѳад баадг йовдл баана, эн ик хаджгѳр йовдл гидж санх кергтѳа. Эн хамгиг ах агроном ур Попов И. П. меда баадж, тагчг баана. Иим хаджгѳр йовдлгн цааранднъ уурулх кергтѳа.

Малин хот-хоолиг чикѳр тоолдж, хадгълдж, дигтѳагъяр эдлх керг—эркн тѳр болджана.

К. БОГОМОЛОВ.

Кѳдлмшин сѳн ѳзмдж

Элст балгъснас хол биш „Аршан“ гидг селѳн эрг деер Ленинѳа нертѳа колхозин малин ѳвлзнъ баана. Эн ѳвлзнъ деер саалин 120 укромѳд болн энджл гарсн 60 тугъѳа ѳвлзхмн. Энд ѳвлзх малин толгъач болдж ур Бардаков Иван Константинович кѳдлджана.

Эн фермд кѳдлджѳах малчнр эврѳннъ кѳчн-чидлѳрн, цар тергдѳр фермѳр 258 тонн ѳвс зѳѳдж авцхадж. Тер зѳѳдж авсн ѳвснъ ѳвлин тур-

шарт малд элвѳр кѳрхмн. Саалин укромѳдсн ик ѳс саадж авхин эв-аргъинъ хѳѳхин тѳлѳ тѳрмр болн ургъмр ѳвсѳр кесн 270 тонн силос дарсн баана.

Ода эн фермд кѳдлджѳах малчнр Октябрьн 40-ч джилнн ѳѳниг сѳн диилвртѳа кѳдлмшѳр тосхин тѳлѳ ноолддж, мал ѳвлзѳлх хаша-хаацн цагаснъ урд ясдж белдхин тѳлѳ шунмгъагъяр кѳдлдж йовцхана.

С. ДЖЕНГУРОВ.

ЗАПАДН РАЙОНА „ЮЖНЫЙ“ СОВХОЗД БЕЛДВР МУУГЪАР КЕГДДЖАНА

Западн района „Южный“ совхозд малин хот болн хаша-хаац белдлгън муугъяр кегддж йовна. Ода кѳртл соломин 30 гар процентнъ кеер кевтѳад, чинрѳн геегъѳл ѳрджана.

Совхозин отделенъсѳр 10 кошар болн хаша-хаац кегдх зѳвтѳа. Ода деерѳн эднѳс негн чигн бѳргдѳл уга. Совхозд усн кѳртхш, тер бийнъ хулгуд яслгъна кѳдлмш эклгдѳл уга. Совхозин центрѳлн уса-лѳд болн отделенъсѳр 40 кун бийсѳдѳан гер бѳрджана, эднѳа 35 эзнъ гериннъ эрсѳн тѳвчкн хѳв. Совхозин дирекц тосхлтин материалар, тус ийлгълмодар дѳнъ-тус кѳргдѳжѳхш.

Гер тосхдѳах улс директорас модна урчуд—хоир кѳ сурснд—наид модна урн уга,

гер ораллгъна тускар нан тѳл дакдж бичѳа иртн, эврѳннъ аргъарн кедж автн гинѳа. Ирсн кесг улс гер бѳрдж авх санѳта, зуг кирпич уга болна. Совхозин гардвр, кирпич цоклгъна бригад бѳрдѳлж, бийслѳн гер бѳрх улст дѳнъ-тус болхан хѳѳхш. Эдн нургълдж малд кѳдлг улс, болв совхозин гардчнр ѳвлин цагт мал хѳлѳдг улс хама баахн тускар эс сандг йовдл манд медгддѳахш.

Совхозин партиин организац малд кѳдлг улсин тускар килмдж гаргъдж, ирх ѳвд сѳн белдвр бѳрдѳлгнѳа эргнд партиин-бѳрдѳмджин кѳдлмш кех зѳвтѳа.

М. КОЛЬЦОВ.
Танъгчнн Советин депутат

Балгъснд амтн баях гермуд тосхлгънд ик оньг огхмн

КПСС-н ЦК-н болн СССР-н Министрмудин Советин „СССР-т амтн баядг гермуд тосхлгын делгрүүлгън тускар“ гаргъсн тогтавр олн-амтн джиргъл-баядлг улм ясрулхд парть болн правительств агъу ик килмджан огчакхиг үзүлджан.

Олн-амтн джиргълн болн кишигин туск, терүнн баядл-джиргълнн саярулхин туск кучлас ах тюр Коммунистическ парть болн Советск правительствд нань уга.

Орн нутгин товкнун баялгънн голин голн болгч—нургьлдж кунд индустр бсгдж-оргджулх ленинск генералн заавр ардн ордж кучагъад, хаана йосна Араса медл уга промышленностин аньгс бурдадг гаргъад, Коммунистическ парть болн Советск правительств нам туруньк тавн джилмудин эргид амтн баядг гермуд тосхлгын аль бисарн бсгдж-оргджул-джала.

Орн-нутгт амтн баядг гермуд тосхлгын Тюрскан харслгъна алдр ик дайна кучр джилмудт чигн зогсджасн уга.

Даяна цагин тору баядл цугтан 50 сай шаху квадратн метр агьута амтн баядг гермуд тосхлгд, бас шинас ясдж босхгдсн.

Советск олн-амтн фашистск булагачнриг кучад, партин болн правительствин гардарт дайна хобтк джилмудт СССР-н олн-амтн эдл-ахуг хару бурдадг босхлгъар болн цаарандн бсгдж-оргджулгъар агъу ик ашта кодлмш кев. Цуг олн-амтн кучлгъар дайна кучр эвдрлтс үзгдд уга ахр болзгт уга кегдла. Амтн баядг гермуд тосхлгъна халхд чигн дала адл кодлмш кегдла. Балгъсудин амтн баядг гермудин крнн кутцдан босхгдх баятха, нам дайна омкас зовар икдсн.

Зуг 1946—1950 джилмудин эргид балгъсдар болн кодлмшин тосхлсар цугтан 300 сай шаху квадратн метр агьута амтн баядг гермуд тосхлгдсн болн ясгдд босхгдсн, энн революцин омк Арасан цуг балгъсна амтн баядг гермудин крннгас 1,5 холван даву ик болджана. Тер цагин эргид колхозмуд болн селанн интеллигенцир амтн баядг 5,7 сай шаху гермуд тосхл. Амтн баядг гермудин цуг крннгн балгъсдар болн балгъсна баядлг тосхлсар советск йосна джилмудин эргид 3,7 дакдж икд.

Болв орн-нутгт промышлен тосхлтин йовуд сүл цаг куртл амтн баядг гермудин тосхлтас давд йовла. Кунд промышленност бурдагъад, теругарн, олн-амтн эдл-ахун цуг аньгсиг кучта кевар бслг тетгд, селанн эдл-ахун производствг темдгт саянар бсгдж-бдлулад, энунн уд советск олн-амтн баятх баядл-джиргълн болн эрдм-сургулин кемдјаг темдгтагъар

бдлулгъ кучхин эрд зовар ик эдл-уш болн мбннгн керглгдсн. Эн учрар амтн баядг гермуд тосхлгн олн-амтн некврас улдд йовсн.

Терунн хамдан, куч-кблсчнрин баядл-джиргълн кемджан бдлсн болн темдн эрулменд харлгъна кодлмш, дакад баядг баядлн ярсна ашд мана орн-нутгт кун торлгън джил болгън бсд, амар гарулгън темдгтагъар багърад, олн-амтн тонь бсд йовна. Орн-нутггн индустриализац келгънн агъу ик зура кучасн болн промышленн шини центрмуд бсдг гарн учрар, балгъсн газрин олн улсин цуг тонь сүл 30 джилн эргид 3 холванас икар бсв.

Олн-амтн тургар бслгън, турулдг промышленност бсдг оргдлгън, амтн баядг гермуд тосхлгъна кодлмш тасрхан угагъар делгрдг болв чигн, амтн баядг гермудин тюр беркчиртн тюрмудин негн бола баягъа.

КПСС-н ЦК болн СССР-н Министрмудин Совет гаргъсн тогтавртан, олн-амтн баях гермудар татугъар теткдлгън—амтн баях гермуд тосхлгънд ола бийн баях дуту-

дундсин уршг болджана гидж унн-чикар заацхав. Партин болн правительствин тер тогтаврт заагдсн тоот дуту-дундс мана тосхлгъар болн нег улү Элтяр болдг йовх тосхлтин кодлмшт буждан үзгдд баянн.

Элтд болджах тосхлти ик дуту-дундс баянн. Тосхлти, нег улү, амтн баядг гермуд тосхлгънд государствас гаргъддг бгдсн мбннгн кучцдан олзлгддг баяхш; амтн баядг гермуд тосхлгъ дуусгдх зура кучагддхаш; куч-кбленн болн материалн крннгс кесг олн тосхлти хувагдсн учрар, олзта кевар эдлгддг баяхмн уга. Шин гермуд тосхлгън балгъсна энд-тенд тарагддг кегддг баянн. Тосхлтин кодлмшиг килврдүлхин, чинринь ясрулхин, балгъсиг архитектури баядларн кеерулдг саяхрулхин толн кучагддг йовх тоот ик тату.

Куч-кблсчнр бийсн баях гермуд тосхлгъ авлгън икар хоцрдг, ард улддг йовна. Баярн газрин Советс болн предприятисин гардачнр тинм тосхачнрт кергтн нбкдан кургдг баяхш, эдниг амтн баядг гермуд тосхлгъна кодлмш кехд негдулад, тосхлти кергтн тоот юмар тетгхин кергт сулар оньган огчханн. Партин болн профсоюзн организац эн кергас бийсан хагъцулдг йовдл үзгднн.

Амтн баядг гермуд тосхлгъна йовудн хашн болдгин нег учрн—тосхлтин материал эс куртдг йовдл. Болв таньгъчин болн балгъсна партийн болн советск организац баярн газрин тосхлтин материал, нег улү килвр материал—хулс, солом, шавр кирпич кедж гаргъдг олзлхд куч кергтн оньган тухадж баяцхаш.

Одг цагт болхла амтн ба-

★
Э. САНГАЕВ
КПСС-н Хальмг таньгъчин обкомин сегларт

★
адг гермуд тосхлгын цаарандн делгрүүлгън—олн-амтнд туста ик чинр зууджанн, тингд эн кергиг кучагън цуг партийн, советск, профсоюзн, эдл-ахун органсин, цуг советск олн-амтн нег ончта ик тюрн болджана гидж КПСС-н ЦК болн СССР-н Министрмудин Совет темдгдцхав. Эн толд КПСС-н ХХ-ч хургин шиндврр зургъадг тавн джил батлгдсн, амтн баядг гермуд тосхлгъна зура кучагдсн деерн давулдг кучагдх зовгт.

Партин болн правительствин тавсн эн тюрлн ирцүлдг халахла, Элт балгъсна партийн организац эн ик чинртн тюрмугъар кучагдг йовхн үзгдджанн.

1957 джилд балгъсар государствени тосхлтин зура 14 сай 127 миньгн 700 арслн гидж батлгдсн. Августин нег шинд кучагдсн болхла 4 сай 367 миньгн арслн, эс гидж 30 шаху процент. Амтн баядг гермуд тосхлгънд тер мбннгас 4 сай 890 миньгн арслн гаргъдсн. Энунн олзлгдсн зуг 2 сай 607 миньгн арслн, эс гидж брань.

Балгъсар болдг йовх тосхлтин ик зун балгъсна коммунхозин халхар кегддг баянн. 9 сай 399 миньгн арслн мбннгн джилн тосхлтин зурагъас кучагдсн 3 сай 910 миньгн арслнга кодлмш.

Коммунхозин халхар амтн баядг 40 гер тосхлгдг дуусгдх баясн, ода куртл нег чигн гер дуусгдд уга. Нег сай 450 миньгн арслн олзлдж водопровод кегдх зовгт баясн, бас кегдд уга. 2 сай арслн мбннгд гурвн давхр нег административн гериг ясдж кодлмшт орулхд гаргъдсн чигн олзлгдд уга баягъа.

Балгъсна ведомствен организацар кегдх зовгт тосхлт бас ик сулар кучагддг йовна. Культиурин управленн халхар зуна театр тосхлгд баясн, элгддг чигн уга. Эн мет балгъсна эрул-мендин халхар поликлиник ясгдх кодлмшт орулгдх баясн мбннгн олзлгддг кевтнн.

Школмуд тосхлгън муугъар кегддг йовна. Дөрвн школ тосхлгддг дуусгдх баясн, зуг нег школ болзгтан кодлмшт орхдан белн болх. Таньгъчин потребсоюз балгъснд кех тосхлтан бас кучагдг ялад баянн. Эн мет талин организац чигн тосхлтин зурагъан кучагдх уга баяцханн.

Эн келгдсн учрн болхла, предприятисин болн организацсин гардачнр тосхлтин даалгъвриг бийсан хагъцулад, тосхлт кедж йовх управленст даалгъад хуурцхасна уршг. Тингд чигн Дивнд

ирсн белн, цуглулад барх гермуд, сар, хойр сарни эргид Элтүр зббгдл уга кевтдг йовдлмуд баянн.

Тосхлтин кергиг куч-кблсчнрин балгъсна Советин кучагч комитет болн КПСС-н балгъсна комитет сулар гарддг йовхд бас нег учрн баянн гидж келх кергтн. Эдн, тосхлтин тюрмг тодрха кевар, цаадк-наадкинн гуннар йилгъдг меддг гардлгъ кедж йовхмн уга.

Балгъсна тосхлтиг шинлн кедж йовцхах хойр организац—СУ-2 болн СЛУ-1, йир ик муугъар кодлмшн кучагдг йовхд тосхлт сулар йовдг йовхинах учрн баянн. Эн организацн кодлмшт ик дуту-дундс баядгн тосхлтин материал эс куртдг болсар, производствен-техническ крннгн му болсар тинм йовдл гарчана гидж кедж болш уга. Эн организацн гардачнр уурмуд Семибратов болн Воржеленко хойр, кодлмшн диг-дарата кевар бурдадг, тосхлгдг баях гермудан хурдар дуусхд килмджан муугъар тухадгт баянн гидж темдлх кергтн.

Тосхлтин 2-ч управлен тосхлтин зурагъан зуг 35 процент кучав, эс гидж 12 сай 364 миньгн арслн гаргъх баясн зуг 4 сай 367 миньгн арслн олзлв. Эн управлен нег чигн тосхлт дуусдж, эдлгддг бгд уга.

Кесг гермуд тосхлгъ дуусад, амтн баях эн управлен огччадх баясн. Болв тосхлтин кодлмш муугъар бурдагдсн учрар тер кучдг бг уга баянн.

Ур Манджневин гарддг йовх урчудин бригад хойр партн 6 гер тосхлгъ баянн. Урвн сар шахун туршарг эдн нег чигн геран дуусдж ялад баянн. Учрн болхла—цуглуладж белн гермудин зарм аньгъсн уга болсн йовдл. Иим йовдлмуд Нармаевин, Алвтаевин бригадсн чигн баянн.

Хойрдгч управленн тосхлти куч-кблсиг бурдалгън ик му. Кодлмшчнр олн-зусн учрар кодлмш кедж чадлго зогсад баядгиг бдр болгън үзлж болхмн. Прораб уурмуд Матвеев, Чужгинов, мастер ур Григорьев болн нань чигн улс толгъалдг йовцхах тосхлтин кодлмшчнр сар чилт ямаран кодлмш кучасн, кедү мбннг шингасан медцхадг уга болджана.

Тосхлти нургълдг багъчуд кодлдж йовна. Эдн уралгъ, шумгъа, кодлмшиг кех-кучах ухан-седвартн улс. Каменщик ур Цуцков зурагъан 142 процент, штукатур ур Сиборенко—132,электрик ур Бюрчиев—160, ширдч ур Оч ир-Гаряев зурагъан 135 процент кучагдхнн. Иим улс багъчуд дунд ик олн. Болв управленн партийн, профсоюзн болн комсомольск организац эднн дамшлтиг тархахн тускар код-

лмш кедж баяхш. Олн дунд политическ цаялгъврн кодлмш ик сул, доклад, куундр келгън, газетс умшдг бгдгн, социалистическ дбрлдн делгрүүлгън кегддг йовхш. Эклц партийн организацн сегларт ур Шараев, профорганизацн ахлач ур Саловз, кех зовгтн кодлмшн кучагдхаш, олн бгсн даалгъврт оньган огчаш.

Мана балгъснд 1434 хальмг брк-бул нуудж ирсн баянн. Амтн баядг шангъа гермудар эдниг цугтагънн тетгдг болшго. Эн толд, нуудж ирцхасн улсас 750 брк-бул бийсн баях гермуд бардг автха гидж темдлгдлн. Эн халхар государств 3 сай 240 миньгн 600 арслн мбннгн ссуд бгчанн.

Болв эн халхар тосхлт ик хашнгар йовдг йовна. Августин нег шинд ссуд бгх болдг батлгдсн 1 сай 837 миньгн арслн, гер тосхлгъ улс гарнн бгсн мбннгн зугл 712 миньгн арслн. Балгъсна Советин кучагч комитет 678 брк-булд ссуд бгхиг батлсн ссудан авад гермуд тосхлгъ хн зуг 364 брк-бул.

Келгдсн тоот, эврн бийсн баях гермуд бардг йовх улс килмджан бгч дбн-нбкдн эс куртдг йовдл баяхиг үзүлджанн. Балгъсна предприятисин болн учрежденисин гардачнр эн кергиг тюртн авч, тосхачнрт дбнган курдг баяхмн уга.

Балгъсна медл баях колхозмудар нуудж ирджасн улс гермуд тосхлгън бас муугъар кегддг йовна. Ленинн нертн колхозд (ахлачн ур Гончаров) тинм 109 гер тосхлгдх зура батлгдсн, зуг 13 гер бардджанн.

„1 Мая“ артелин ахлач ур Грицынин, артелин кодлмшт ирдг орджасн улс килмджан тухсах баятхн, артельд бгсн 500 миньгн шавр кирпич кех даалгъвриг чигн кучагдг баяхмн уга.

Баярн газрин тосхлтин материал гаргългън горпромкомбинатар (директорн ур Маньшев) кучагддг баяхш. 500 миньгн шавр кирпич цокдж гаргъх баясн горпромкомбинат зугл 40 миньгн кедж. Иим йовдлмуд баясар бийсдн баях гер барджх улс саалтг хаалгъдан үзэд баяцханн.

Амтн баядг гермудар, балгъсна куч-кблсчнриг кутцдн тетгх тюр—ик даалгъврта, мана нег хурц тюр. Тингхлн амтн бийсн баях гермуд тосхлгъ йовх йоста сан килмджан бгхмн.

Ода мана бмн зогсдгах эркн нег ах тюр—цуг общественностиг, цуг олн-амтиг хурдн болдгар амтн баядг гермуд эс куртджихиг уурулхин кергт шумгъа кевар орцулх керг. тингд партин болн правительствин тавсн тюр эркан уга кучахиг тетгх.

Балгъсна коммунистр намрин хур-чиг эклт цуг амтсиг баях герар кутцдн тетгхд чилдн тавдг, унн гол седкларн кодлцхх зовгт.

Цевр, сарул, ке школмудтан сургъульчириг тосдж авхмн!

★
Даалгъсн кергт шилтхлэ

Тег эргидан шардж узгднэ. Халунд цангъсын бор богш- ргъа хаалгын амнд, шорад даргдсн камбин бичр деер анькклэд сууна.

Түүсн машинэ ард, хаалгын халун улан тоосн огътргъуд сөнъсгтрад эйдлчкэд, хэ- рүү унад, газр элклэд, өвснэ бичриг бүүрд, улм шарлулад, үзл уга—хумхл бээлд гаргьад йовна. Эн бээдлг халэгъад йовхнь күүнэ залху күүрд, седкл уудад йовб.

Тиигдж, унген-серүүн хой- ран заагар үрглдж йовгл, машин дангъшад цокад, хойр- гурв „нисэд-буугъад“, „ни- сэд-буугъад“ оркчкад, зовл- нгшад өмэрэн халэхнь—мел гентки седклм сергэд одв. Зүүдн биш. Тууль-чигн биш... Зерглэд бэргдсн баахн селән. Хойр сээхн гер дундн дун- гана. Тер хойр ондр-сээхн герин өбр, эн оньгрсн хавр шин суулгъсн сад—парк көк- рэд нээхлэд баянэ. Туунур түүрүн болдж күүнэ нүдн тус-

Түүнур орад халэхнь күү- на седкл амрна. Эн модд ода чигн бички. Арэ тогтдж суудг бички таалвр күүкд мет өкөр.—серджиьсн ном- гын салкнла наадад, бичрэн дайла „аньгьр-аньгьр“ гил- дэд инэлдэд наадад баянэ. Эн модд тинм сергльн бол- уга баяншго. Учр йугьар?.. гилхлэ, школин көвүд-күүкд эдннг седклән тавдг асрна, анькр иньгүдин йосар эдннг малин көлэс болн бички күү- кд сансер уга альвдг йовад эвлад орквзго гигъад саглдж халэхлән.

Цааранднь давад, школиг, шиндглэд, шин ирх сургъу- лин джилд ягъдж белдв—ги-

лт гигъад алжарад халэхлэ: школин гермүднэ ясата, газа- дота уга ширдэтэ, цагалгьа- та, нээрг бийн белден залу- багъ наста сээхн берэдин бээлд гарад, джилмэлдэд баян- ханэ. Паргснэ, классн доск- снэ, багшинн суудг стулм- днэ, столмудорм-орманд гавъ- тэ яралдад зогсдж, полнь ширдэтэ—ширин унрэнэ күү- нькнэд баянэ. Сургъуль эклх түүрүн цагт кергтэ хамг картс, плакатс, таблиц болн талдан аль-чигн узмджин сургъльгн д кергтэ тоотн цуг олгата белдэтэ. Увлдн көвүд-күүкд гаран үмгдж-улдг, даарч ббгдилдшго. Багшинр бас классдан дааршго. Юльгад?.. гилхлэ:

—Кинмгъа директорин күү- чэр школин усна ууар халдг цб бешмүд—багареймүднэ урдаснэ ясата болн ягъдж үвлдн цергхнин сбрдж үзэд белдг оркн баянэ.

Август сард кегдг сургъу- лин наста күүкдин тоог кинэн кевэр кегъад, школд сурх багъчудиг класс-классарнь йилгьлж оркн—энджл эн дундин школд ном дасх збв- тэ 386 кун, сурх збвтэ ном- сургъулин дам-уга саянэр суртха гидж килмдгтэ кевэр эн школиг ирх шин джилд белдг гидж шиндгв.

Сурх сургъулин халхарнь- тим. Сургъмджин болн сер- гмджин туск көдлмшиг йосга кевэр тавхин төлэ эн школ бас бийн саянэр белдг. Ул- гүринэ келхд: школд—өргн ленттэ „Украина“ гидг кино- аппарат баянэ, магнитофон баянэ, тавн миньгн дегтртэ библиотек баянэ.

Көвүд-күүкд сурсн сургъу- лян баянэ бээдллэ ницулдг

эдлж чадг болгха гихин эрkd олн-техникин туск мед- рл өкөр урна көдлмш кедг гер бэрглдж баянэ.

Эн хамг, деер келдсн,—до- рас өсгч багъчудг сургъуль, сургъмдж өгхин төлэ кегдсн көдлмш—эн мана Коммуни- стическ партин, мана алдр Советск Төрснэ килмдг. Ма- на орн-нутгг төрсн, өссн багъ- чуд дарг-уга кишгтэ улс.

Ээдж болсн Төрснэинэ ачинэ меддж, кех хамг кер- гинэ киндг күүцдг зэриг, шамдгъа, гүн, баг медрлгэ багъчуд белдх—мана советск школин эркн керг.

Багъчуд бас эн күүциг ме- ддж, кир-чидлэн көдлмшт дамшдг, олна кергг орлцна. Эн джил совхоз тэрэнэ эк ав- хар тэрэн арэн дэрэн га эр- днн-шиндг школин арэн дэр- ви багъчуд асрдж халэгъад, сэн ургъц гаргъдж авцхав. Тедн дундан гатлгъа саянэр көлэснэ: Калюкия Мария, Деканева Валентина, Корогод Нина болн нань чигн багъчуд.

Школиг эн иргч 1957—58 сургъулин джилд белдхн тус- кэр элдв сэн көдлмш эн школд кегдг. Тинм саянэр белдвр кесн школин багшинр болн теднэ гардачнь—шин джилд сургъуль-сургомджив көдлмшэн элдв сэн аштагъар күүцэх гидж ицдж болхмн.

Эн школ „Нугъра“ гидг газрт баян, дөрвдгч номертэ совхозин дундин школ. Энүг гарддж, эн хамг көдлмшиг уэлтэ саянэр күүцдг йовхнь—тер школин директор Михаил Иванович Корогод гидг кун.
КОЛАН САНДЖ.

БОДНИЦГ БОЛН ТЕМС ЭЛВЭХМН

КПСС-н XX-ч хург, зургъа- дгч тави джилд темс болн бодницг гаргъдж авлгын хойр холванас улүгэр өсгхн гидж, МТС-н болн совхозмудин өмн- ик чинртэ төртөвсмн. Балгьсн шидр баян колхозмуд, МТС, совхозмуд эн төриг күүцгъад, балгьсна олн-амгнэ нековриг темсэр таггдж чадг аргъта. Төрснүүрн хэру ирлжэх халь- мг улс балгьснд элвгэр буур- лдгэх учрар эн нековр улм өсхмн. Эн учрар урдн балгь- сн шидр баян бодницг-темснэ плантациг өргджулд, цааран- днэ икдүлх чинртэ керг бол- джана.

Темс гаргъдж авлгын ик- дүлхн төлэ балгьсн шидр баян- дг колхозмуд, совхозмуд, эн намрас авн теплиц болн пар- никс тосхдг, балгьснд эрг, түү- рүн-хавр темс өгцхэх збвтэ. Дулан ик болг болн өдрин гегэн элвг болсн учрар энүнд ил газрт темс тэрэд, гаргъдж болхмн. Мана газрт темсн ур- гъх заамд хур- чиг тату бол- на. Тиигэд услвр кергтэ бол- на. Балгьсн шидр баян кол- хозмуд, МТС болн совхозд усн элвг—улсврг күүрхмн. Эн эдл-ахусин газрнь гувль эл- вг болсн учрар шин боодгуд боодж, ус таггадг болх аргъ баянэ.

Болвинэ эв-аргъ баянэ болн темс болн бодницг тэрлгын ода чигн икдүлгдг хис. Ма- на балгьснд темсн июнь сар- тин чилгчэр эклдж худгдгнэ, ташр тернь хол газрас зббгд- нэ, тиигэд хаалгын гару ик болад, авч ирсн темсн болн бодницг унтэ тусна. Темснэ эдл- ахуг чикэр бүрдггъад, парни- кст болн ил газрт темс тэрх- лэ—ик эрт болн килвр темс авч болхмн.

Балгьсн шидр баян колхоз- мудин, совхозмудин гардачнр темснэ ургъцд онган хатэр өгъад баянэ бийнэ темсн, бод- ницг му биш ургъц өгнэ.

1956 джилд колхозмуд суу- лгьсн темснэ агъуны 57,4 га билэ, нег гектарс дундад авсн ургъцнэ 68,4 центнер болв. Бодницг—28,2 га, ургъ- цнэ гектар болгьнас 15,5 центнер болв. Сталинэ нертэ колхозд 20,3 га газрас гектар болгьнасн 92 центнер темсн авдв, бодницг 10 гектарс 29-д центнер авдв.

„Буратинский“ совхозд 5,5 га газрас 23-д центнер темс, 29-д центнер бодницг, плодо- питомническ совхозд 10 га газ- рас гектар болгьнас 60 цент- нер темс авцхав.

Балгьсн эргид баян кол- хозмуд болн совхозмуд 1956 джилднэр болхла 1957 джилд темсн-бодницгин культур тэрл- гын эрвдгэн уга элвэв. Зэрм эдл-ахус нам элвэх биш тэрдгэн уурулцхадж. Кол- хозмуд темсиг 3,6 өсгдж, эс гидж 6,2 процент, бодницгиг— 2,8 га, эс гидж 9,9 процент, бахчевой культур тэрлгын нам 99 га хасдж, эс гидж—36 процент. Ленинэ нертэ кол- хоз (ахлачнэ үр Гончаров, парторганизацин селгэтр үр Кривоносов) нег чигн гектар бодницг болн хот-хоолин бах- чевой культур тэрсн уга.

„Буратинский“ совхозд тем- сн 5 га, бодницг 1,5 га өсдж, бахчевой культур 30 га тэр- гдгдг. Плодопитомническ сов- хозд эн тэрэнэ агъу тас өссн

уга, нидник джитэ кемдгн- днэ улддж.

Темснэ болн бодницг- гин туск төриг йосга гидгэр дарунь таслхн төлд, балгь- сна олн-амгнэ темсэр, бодниц- гар болн бахчин ургъцэр тетгхн төлэ—эн культурумд тэрлгын өргджулх кергтэ, джил болгн ургъцинэ икдүл- хэр ноолд кергтэ.

Плодопитомническ совхоз цуг бийнэ 500 га газрта, эн совхозд госфондин газрас Ар- шана болн Гашуна участкас 800—1000 га газр немдг өгх кергтэ. Эн эдл-ахун орчд плодоовощной совхоз бүрдгх кергтэ: темс 100 гектарс багъ- биш, бодницг 50 га, хот-хоо- лин бахчевой культур 70—80 га күүргдж тэрдг болхмн.

Эн джилэ авн теплично- парниковый эдл-аху бүрдг- гъад, тосхлгын эклх кергтэ, 800—1000 квадратн метр теп- лиц болн 1500—2000 парни- ков рамс кех кергтэ. Тэрэ- темс услджахин төлэ багъ- гилдэн усн тогтдг 2 боодг белдхмн. Кемердгэн теплицэс болн парниксэс дундинэн квадратн метр болгьнас 20 кгг темс авд болхла—ан- рель-май сард 4500—4600 кг эрт ургъдг темс балгьсна эрг- нд баян совхозас авхвдн.

Энүнэс талдан балгьсна эргид баян дөрвн колхозмудт болн „Буратинский“ совхозд темс тэ- рдг газринэ 250 га, бодницг тэрдг—250 га, бахчевой куль- тур тэрдг—250 га күүрхмн. Эн эдл-ахусд 3000 квадратн метрэс багъ биш теплиц болн 4000—5000 парников рам кег- дх збвтэ.

Хагсу-гань иктэ теегт, монгъл-моки шаврта, элстэ газрт мана балгьсн баянэ.

Мокн-монгълла кучтэ ноо- лда кех кергтэ. Эн төлэд түү- рүн болдг мокн-монгългазри гипсовать кех кергтэ, гек- тар газр болгьнд 30—35 тонн шег-бог цацх кергтэ. Кемердгэн хбднэ хомгъл орцулх- ла энүг 10—15 тонн кедж багърулдж болхмн. Газр ясхд болн терүнэс өддэн болн бат ургъц авд эркн кергтэ бол- хнь балгьсна олн-зүсн шег- бог, нег үлү фикалий олзлх кергтэ.

Энүнэс талдан, минеральн удобренэ делгү олзлх кергтэ, нег үлү азотн-сульфат ammo- ний болн бактериальн-азото- бактерий олзлхмн. Бактери- альн удобренэс тэрэнэ эк ур- гъдг авхларн фосфоро-бак- терий орцулх кергтэ. Тэрэ хотлх фосфорн болн калийн удобренэ нег гектарг 1,5—2 центнер орцулхла сэн болна.

Совхозмудт болн колхоз- мудт усиг хур шингэр асхдг маши, тэрэнд ус өдг усна булур, тэрэ тэрлгьнд болн тэрэнэ заагар цеврлгьнд кер- гтэ тоог, арднэ чирүлдг инвен- тарьмүд совхозмудин болн Степной МТС-н директормуд дарунь збблгъх збвтэ.

Агротехникий олн зүсэр делгү орцулдж кегъад, бат сэн ургъц авдг болхар зүт- кэд, темс болн бодницг хойр холванднэ элвэхмн гисн КПСС-н XX-ч хургин шиндвр- мудиг күүцдг, балгьсннаннэ олн-амгнэ темсэр тетгхмн.
К. ДЖЕНДЫКОВ.
КПСС-н балгьсна комитетин зональч селгэтр.

Сарпинск районд школмуд муугъар белдгддгжанэ

Сургъулин джил эклг хойр долан хонг үлдв. Улдсн цаг ахр болн шахм. Иим цагла школ болгын белдврэн дуусад, диг- лрдэ ирдг мөн.

Сарпинск района школмуд сургъулин цин джилд ягъдж белн болдж гигъад халэхлэ, ик муугъар көдлсн ил болна. Школмуд белн болчкв гилхлэ—кесн юмн күүцс биш, белн биш гилхлэ—цааранднь белдг цаг уга, школмудар сургъуль эклх кергтэ.

Энджл эн районд цуг бийнэ 34 школ гархмн, теднэс дун- дин 6 школ, долан джилн сургъулин 6 школгарх збвтэ. Малодербетовск дундин школд хуучн 13 модн гермүд баянэ. Эн школд капиталн ясвр кег- дх збвтэ баянэ мөн, тер бийнэ

ясврн көдлмшэн июль сэрин 25-д шинькэн эклсн, ода бийнэ дуусглад уга.

Хойрдгч номертэ совхозин школд бас капиталн ясвр кег- дх збвтэ баянэ. Цагланэ эс эклдж кесн учрар, нам капи- тальн ясвр кегдгэхмн уга.

Сидовкин болн Аброчинск дундин школмудар, Уманцовин болн Кировск долан джилн сургъулин школмудар сургъу- лин шин джилд белдггнэ көд- лмш збвэр хашньгар кегдгдг йовна. Ода бийнэ кех көдл- мшн олн, цаг бачм болчкэд, ягъдж чилхнь медгдэд уга.

Коробкинэ, Толочкинэ, „Чка- лов“ совхозин гурвдгч номер- тэ фермин эклцин школ, Гоо- джурин, „Сарпинский“ совхозин

хойрдгч номертэ фермин экл- цин школ болн нань-чигн кесг эклцин школмудар сургъулин шин джилд белдлгын нам эк- лэд чигн уга. Ода бийнэ эклдж ясгдла уга школмуд кезэ белн болхмб?

Уманцовин, Аброчинск, Ма- лодербетовск дундин школму- дар интернатмуд ода бийнэ белдгдэд уга.

Цуг района школмудар түү- лэ зббдж белдлгын 50 процент күүцгдгдг.

Школмуд белдлгнэ көдл- мшт иим дуту-дундс гарлгын, района эрдм-сургулин отдел муугъар көдлснэ болн таньгъ- чин эрдм-сургулин отдел гардврэр эс тетгснэ учр.

А. СЕМЕНОВА.

Улан-Хол станц школ кергтэ

Каспийск района центрэс 40 дууна газрт станц Улан-Хол гигад баянэ.

Ода Улан-Хоолд өмннэ эн газрар баян улс хэрүү газр- тан ирдгэнэ. Улан-Хоолин станц мел хоосн, эджго газрт тотсн болдг. Тер учрар Улан- Хоолд олна төртэ гермүд бэр- гдсн биш. Ода, эн станц амтс икар ирджасэр, сургъу- лин наста күүкд олн болв. Белоозерск сельсоветин тоо- гьар 147 көвүд-күүкд баянэ. Эн

джил негдгч классд 43 көвүд- күүкд эклдж дасхмн. Тер би- йнэ, иим олн бичкүдиг юн герт орулдж сургъуль дасгъ- хинэ ода чигн негинэ таслад уга.

Оньгрсн джилд сургъулин көвүд, күүкд нег му, киитн шавр герт сургъулин дасад гарв. Тиигчкэд, тер шавр гернь эзнэ гер билэ. Улан- Хоолин станцд клуб уга, ол- на хот уудг, өдмг болгьдг гермүд бас уга. Каспийск

райисполкомин ахлач Васильев эн тоотиг үзэ-медэ баянэ бийнэ кергтэн авхш. Улан- Хоолин селәнэ хальмг улс эврэннэ газртан ирджасэр, амтнэ то икар өсдгэнэ. Тииг- хлэ, олна сг хаядг, үлдсн цагин эргдг школин гер бел- дг, түүлгынэ болн нань чигн хамг кергтэ тоот юмса- рнэ тетгх Каспийск райис- полкомин эркн төр.

Б. МАНДЖИКАЕВ.

Менд йовцхатн, үнтä үүрмүд!

Хөйр долан хонг хооран мет, хотл балгьсна вокзалмуд дакнас äмтнä дольгаггар дүүрв. Олн келн күүндвр сонгсгдна, айста сãäхн дун джиннннä. Эн—фестивалин делегатнр тбрскн орн-нутгурн хãрдж бãäхãнä.

Ярославск вокзалин перрон деер белн болчксн поезд бãäнä. Вагод деер: Москва-Пекин гисн таблицстä. Хотл балгьсна Пролетарск района кбвуд-күүкд, гартаи иещгсär кесн букеттä, эврãннь китд иньгудãн удшлүлхãр ирчãлж. Китд багьчуд хойр долан хонгт теднä гничнр болла.

Августин 12-т тбрскнүрн китд делегацин түүрүн багнь йовцхав. Поезд кбндрхин ðмн болсн митингд китд үүрмүд москвичнриг байртагьар гнич-

лүлснднй халун ханлт ðргв. Хотл балгьсна кбвуд-күүкд эврãннь иньгудтãн менд амулнй гертãн күрхиг дурдв. Белорусск вокзал деер Ленинградск района багьчуд Великобританä делегацин удшлүлхãв.

Эн ðр дегд ик байр Казанск, Курск болн Киевск вокзалмудт болв. Эврãннь ах-дү, эгч-дү метär москвичнр Норвегин, Польшин, Голландин, Данин, Западн Африкин, Францин, Египтин, Румынä, Исландин, ФРГ, Индонезин, Цейлона, Израилин, Италин, Тунисин, Швецин кбвуд-күүкдиг удшлүлхãв.

—Дакдж харгьад иртл менд йовцхатн!—гидж кбвдрãд гарсн эшелона ардас хãäкрчхãв.

Тбрскн талаи хãрдж йовц

нарт делкãн 6-ч фестивалин 10 миньггн делегацин зууран Советск Союзин зãрм балгьсд хãлãхмн. Англãс, Данãс, Норвегãс, США-с, Финляндãс, Францãс, Японãс илгãдсн багьчуд ленинграднрт гнич болхмн. Гничнр тосхар Сталинград бас белдджãнä. Иджл гол деер бãäх герой-балгьсиг Европин, Азин, Америкин болн Африкин, 60 орн-нутгин кбвуд-күүкд хãлãхмн. Багьчудин сãн ðрт орлсн багьчудиг Минскд, Одессд, Кишиневд, Свердловскд кулãджãнä. Делегатнр, эн балгьсдин багьчудла харгьад, Московск фестивалин тускар келж ðгхмн, советск äмтнä бãäдл джиргьллä таньлдхмн.

(ТАСС).

Газадин ордудар

Аньшаньск металлургическ комбинат

ПЕКИН, августин 12. (ТАСС). Синьхуа гидг агентствин корреспондент Аньшаньск ингдж сонгьсхджана:

Аньшаньск металлургическ комбинатд зургьадг автоматическ домени беш эклдж кбдлджãнä. Эн беш эклдж кбдлсн учрар 1953—1960 джилмүлт домени бешмүдиг оньгдарулдж яслгь келгн тгсв.

Йисн домени бештã Аньшаньск комбинат нарт делкãл нег ик металлургическ центр бо-

лдж тоолгдджана. Негдгч тавн джилä зурагьар болхла 1953 джилãс аен 1960 джил күртл Аньшанä объектсär 48 ик тосхлт боли хуучинь оньгдарулдж шинрүлгч тосхлт кегдхмн.

Теднãс зуг 33 объектснй кбдлдж бãйсн бийнй, 1960 джилä цб гаргьх зура эн джил күцдж бãйнä, болд боли прокат гаргьлгьна то 1960 джил гаргьх зурад ðбрдв.

Каирт бãäх Омана элчин герчллгьн

КАИР, августин 12. (ТАСС). Англичанр Омана ðмнãс деермч дãврлгь эклãсн урд, эн районд Англиг харсх болдж дорагьур нуувчин збвшлгь Маскати Султана кесн бãäдж гидж, Каирт бãäсн имамат Омана элч Мухамед Эль Хорси герчлв.

Тер кесн збвшлгь Соединенн Штатсин ðмнãс кегдсн бãäдж, юнъгад гихлã, Соединенн Штатс Маскатд американск консульств секхär седсн бãäдж.

Збвшãллгьнд Маскатд боли Оманд Англин шишлнй збвтã

бãäхин тускар келгдджãнä. Султан англичанмудт зббдж авч ирх ðлг-эдтãн мбнйг бичã ðгтхã гидж збвшãрлж. Збвшãллгьнд Маскати боли Омана нефтин булгиг эзлхд боли терүг хãäлж олхд англин монополь эзлхмн гисн нуувчин статья бãйнä гидж Хорси

сонгьсхв. Султаниг газадин ордудла ямаран бãäхиг киндж хãлãлгьнг англичанр чаньгачкв. Улгүринь авад хãлãд Султан, Маскатд бãäсн англиск консулас збв угагьар индийск консулла харгьш уга болв.

АНГЛИН САМОЛЕТС ОМАНА ТӨВКНҮН ÄМТСИГ ОРШАНЬГҮҮ УГАГЬАР БОМБИТЬ КЕДЖÄНÄ

КАИР, августин 12. (ТАСС). Английск самолетс Омана балгьсд боли селãд оршãнйгү угагьар бомбить кеджãнä гидж бар сонгьсхджана. Английск агьарин дãннä самолетс Эр-Рио гидг балгьс хамхлсн деерãн, халжуднй бãäсн селãг ракетär хагьад, кесг олн шатд

бомбс хайв гидж Омана имаматин представитель Харси Каирас герчллжãнä. Ик ол алгдсн боли шавтсн äмтс бãйнä тедн дунд бичкн күүкд, куукд улс боли кбгшдүд бãйнä. Балгьснд боли селãнд нег чигн дãннä перг уга билä гидж Харси темдглв.

США Египетд нуувчар правительств хольвлх кбдлмш келгьиг гардждаж

КАИР, августин 12. (ТАСС). Шидрилткдсн нуувчар правительств хольвлх күүндвр кеджãсн äмтнä заргь эндр Каирт эклв. Теднä тбр шишлнй дãннä деед заргьд хãлãгдджãнä. Заргьд 13 күн бурутхгдджана, тедн дунд урднй министр йовсн хойр күн бãйнä.

го улсмуд йос толгьаллгьнд суулгьхар седсн äмтсиг эн заргьд бурутхгдджана. Нуувчин йос хольвлх күүндвр кедж бãäсн улс эврãннь кергтãн империалистическ Западн эргцин äмтн, түүрүлãд Соединенн Штатс дбннх гидж ицджãд гидж бар сонгьсхджана.

Государственн зокьялиг хольвлхар, республикин президент Насериг боли талдан правительствени чледүдиг алхар, ормднй реакционн, äмтнä дур-

Тер правительств хольвлх нуувчин күүндвр келгьиг США гарддж бãäдж гидж журналистр тоолджана.

Фестивалãс хãрдж йовх швейцарск делегатнриг бандитнр тоннллгьн

ЖЕНЕВА, августин 12. (ТАСС). Нарт делкãн багьчудин боли студентрин фестивалãс эндр Швейцар тал хãрдж ирдж йовсн швейцарск делегацин зãрм багьчуд Тюрхек вокзал деер, вокзалд цергдг äмтнä нүднд, андрдях багьчудас тоилгь үзв. Тер андчуд, багьчудин бийлãгãн авч йовсн ðлг-эдиг ик зуугьинь

булагьад авчкхãв гидж „Вау увриер“ гидг газет сонгьсхджана.

Эн андн йовдлд швейцарск буржуазн бар бурута, юнъгад гихлã, фестиваль ягьд болдяхин тускар эс бичсн деерãн, фестивалãд одсн швейцармудин ðмнãс хов келснãс кблтã тини йовдл болв гидж „Вау увриер“ темдгдджãнä.

США-н äмтнä ут то

НЬЮ-ЙОРК, августин 12. (ТАСС). США-н то-дигин бюрогьин зãнглгьгãр болхла, 1957 джилн июнь сарин 1-д

миньггн күн болв гидж Юнайтед пресс гидг агентств сонгьсхджана.

С. ИВАНОВ. С. ША-н äмтнä ут-тонь 171,200

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ.

Орчлнъд ончта болн чинртä тбр

Советск партийн-правительствени делегацин Германск Демократическ Республикд иньгдлж гничлдж одлгьнд цуг орн-нутгудар оньг ðгчãв. Эн йовдл орчлнъд ончта чинртä, Европд боли цуг делкã тбвкнүн бãäлгьиг батлхд нилчãн халдахмн гидж прсирессивн улс тоолджахана.

17 сай гар немшириг хамцулджах Германск Демократическ Республик — Германä тууджд äмтин түүрүн болдж үүдсн күч-кблсчирин государств болджана. Эн государств тогтснãс нааран нãам джил болснãннй эргид экономикãн ðсглж делгрүллгьндãн ик чинртä диилврмүд күцв. Энүнä промышленностин кедж гаргьдг эд-таврнй, дãннä ðмн гаргьджãсн кемджãнãсн хойр холван ðсв, селãнä эдл-ахугьãн куиврмүдтãгьãр ðсгãд, кбдлмшинй кооперировать кесн тблãдãн крестьян улсин олз-орунь гурвн холван шаху ðслт күцв.

Германск Демократическ Республикин бãрджãх тбвкнүн бãäлгьиг батлхд дурта газадин политикнй, Германиг негдүлхин туск тбрт теднä бãрджãх бãрчинй, тер Советск Союзла ни-иньгинãр, хоорндан дбнй-тусан күрглцд бãäх бãäллнй дегд гилг эрки-чинртä мбн. Социалистическ лагерин цуг орн-нутгудла ах-дүүгьин залгьлдата бãäсн бийнй, Германск Демократическ Республик наадк чигн цуг орн-нутгудла сãн-сãäхн, деьгцү бãäхãр седлжãнä. Капиталистическ 20 орн-нутгудла эн хулдгүулгã келгьнã збвшãллгь кесн бãәнä. Германиг негдүллгьнã туск тбрнй болхла, ГДР-н олн-äмтн боли правительств, эн тбриг ни-тбвкнүн, демократическ кевãр, немшир бийснй хоорндан эврãн харгьдж күүндãд, тбвкнүн бãäллгьнд дурта, демократическ германск государств бурлãд болдгар күдãхмн гих бãрцтã бãäхãнä. ГДР мана государствла нинегтã, дбнй-тусан күрглцд бãäллгьн ик гидг чинртä болджана. СССР, ГДР хойр хоорндан ни-иньгинãр бãäллгьн, пролетарск интернационализмин уйлшго ул деер үндслгдлж, эн орн-нутгуд хожрн тбвкнүн бãäлтин боли социализмин

тблã хамцнйгүу ноолда кедж йовхар ðргмдж авчана. Н. С. Хрушевн келсär болхла, ГДР, СССР хойрин күч-кблсчирин хоорндан иньгллгьн—күмн äмтн иргчиг айта сãн кехин тблã кегч ноолдана алдр тбрãр ðргмдж-улмтлгь авчана.

Тер учрар чигн, советск партийн-правительствени делегаци ГДР-д ирсиг, немш олн-äмтн нургьлдж ик гилг байртагьар угтлж йбрãдж, эн ингүлж ирлгьн—тбвкнүн бãäллгьнã боли олн-келн äмтн хоорндан ни-иньгинãр бãäх тбрт ик гилг чинртä йовдл гидж тослджахана. Советск олн-äмтнã элчинриг ГДР-д „Фрайндшафт!“ — „Иньгллгьн!“ — гидж тослж мендлчхãнä. Тигчкãд тегãд, тбвкнүн бãäллгьнã боли немш äмтсн сã хãäгч германск тбриг чикднй хагьлхмн гидж äдлнй болв чигн темдглчхãджãнä.

Германск тбрин гол-утхнй болхла Германиг негдүллгьнã хаалгьинь оллгьн болджана. Немш нег келн äмтн бãäд болджана, болв онц-онц социальн-экономическ янзта германск хойр государств—Германск Демократическ Республик (Восточн Германй), Германä Федеральн Республик (Западн Германй) хойр бãәнä. Немш олн-äмтн эдниг негдүлхиг некджãхãнä. Болв Западиг залгч улс, западно-германск йосудин гардачнрла үгãн негдүлж авчãд, тер негдүллгьиг кехлãрн, Западн Германьд нойлджах реакционн диг-ларата йосиг бас Германä Восточн äнйгд тархãдж кехмн гидж күчлдж некнхãнä. Туунãс даву, негдүлдсн Германй северо-атлантичск деермч блок орлцдж, дãннä шин деермч дãврлгь эклхд гол-улнй болгьхар тедн седлжãнä. Болв тини хаалгь, Еврспиг боли нарт делкãг кевтнй дãннä äмшглã харгьулх учрта.

Ни-тбвкнүн, демократическ кевãр Германиг негдүлхд бãäх ганцхн хаалгьиг, ГДР-н правительств 1957 джилн июлин 27-д кесн герчллгьндãн заалж келджãнä. Августин 8-д Народн Палатд эн зураг цãäлгьлж келджãгãд, премьер-министр Отто Гротеволь, ма-

на гаргьхмн гиджãх германск хойр государствин конфедерац—цуг келн-äмтнã сãäгьинй хãäгч тбр гидж медүлдж заав. Болв зуг Западн, Восточн хойр Германь хоорндан ðбрлдж, селвцлж күүндлдж конфедерац гаргьсн болхла, Германä цуг газр деер ядерн селм келж, түүг бãärшүлдиг уурулх, германск хойр государствс хоюрн дãннä багмудас салдж гарх—ним эрки чинртä тбрмүд күцãхд нилчãн халдах билä гидж Отто Гротеволь келв.

Германиг негдүллгьнã туст Германск Демократическ Республикин зааджãх хаалгьиг Советск Союз сãәнãр медж, бүкдлнй дбннйв. ГДР-н Народн Палатд келсн үгдãн үр Хрушев, ГДР-н ðгчãх селвиг, немш келн-äмтнã сãäгьинй хãäгч үүлдврмүд келгьнã йоста чик зура мбн гидж нердв. „Советск Союз боли социалистическ наадк чигн орн-нутгуд, кемрджãн кергтã болсн цагт, Германск Демократическ Республикин ðмн күдãх збвтã тбрãн күцãдж, энүнä ноолданд күисн демократическ диилврмүдãн, сулдхврãн боли газадин ðлмã уга тустан бãäллгьãн харсхднй дбннйãн күргчãх“—гидж Н. С. Хрушев немш олн-äмтиг иткүлв. Немш олн-äмтн эврã хувãн бийснй йилгьдж чадх збвтãг Советск Союз лавта иткүлдж, тбвкнүн бãäллгьиг батлг болдгар боли немш келн-äмтнã санан-седклã ирлцнйгүу болдгар германск тбриг хагьлхд дбнй-тусан күргхãр күчлджãнä.

Нарт делкãн прогрессивн улс цугьар-советск партийн-правительствени делегаци ГДР-д ирсиг чик гидж збвшãрдãд, нарт делкã тар уга бãäдгиг уурулж. Европд боли нарт делкãд тбвкнүн бãäлтиг батлхд советск-германск күүндврмүд нилчãн күргч гидж ицджãхãнä. „Советск Союз немш олн-äмтнã иньгнй. Европейск äмшг уга бãäллгьнã итклтã харсачнй, немшин олн-äмтнд үзгдх äмшгин ðмнãс, Европд тбвкнүн, äмшг уга бãäллгьиг эвдлгьнã ðмнãс нег мбслж эн боснã“—гидж Китдин „Гуан мижибао“ газет бичджãнä.